

Az előfizetés ára:

1 egész évre . . . . . 8 fr
 1 fél évre . . . . . 4 frt
 1 negyed évre . . . . . 2 frt
 Kőrjegyzőknek és néptanítóknak
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetheti és egyes lappeldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. TraubB. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luzsowicz L.
 Veldinger N.

üzletében és a fődohánytözsben.

A hirdetések ára:

Mindenkor arjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyíltterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Bareck J. és Társa Erfurtban
 Haasenstein és Vogler, Steiner A
 Hamburgban, Daube G. L., Kno
 Ignác Frankfurtnban, Oppelik A.
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf
 Bécsben. Magyarországon: Neu
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Someoy L. „Első magyar nemzet
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utcában levő hirdetések felvétel
 irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz, a posta mellett.

Kéziratok
 nem adatnak vissza.

Két reform.

Közéletünk mezején két örvendetes, még pedig egy még csak ezután születendő és egy már teljesen befejezett reformmal találkozunk, melyeknek létrejötté régen és sokaktól, lehet mondani az egész országtól érzett szükségnek felel meg.

E reformok egyike az alsóbb papság javadalmazásának emelésére vonatkozik. E tárgyban kevés idővel ezelőtt Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter a katolikus egyház főpapjaihoz köriratot írázott.*) E köriratra az esztergomi hercegprimás és több püspök a miniszternek már választott is s ugy a püspökök, mint különösen a hercegprimás örömmüknek és elismerésöknek adnak kifejezést, hogy a miniszter figyelmét ezen ügyre irányozta, a kérdés megoldására közreműködéseket felajánlják s egyuttal hangsúlyozzák azon hitet, hogy e fontos kérdés kielégítő megoldása csakis az állami hatalom és egyházi kormányzat jóakaratu együttműködése utján biztosítható.

*) Lapunk egész terjedelmében ismertette e köriratot. Szerk.

Igy állván az ügyek, semmi kétség, hogy az alsóbb papság helyzete — bár a módoszatokról most még korai volna beszélni — már a közel jövőben javulni fog s midőn erről örvendve veszünk tudomást, egyuttal azon óhajtnak adunk kifejezést: vajha az állami és egyházi hatalom folyton vállvetve és keztfogva törekednének a közélet terén felmerülő szükséges reformok életbeléptetésére.

A másik reform, mely a tegnapi nappal nyerte befejezettségét, a főrendiházra vonatkozik. A tegnapi nevezetes napon, május 15-én történt a főrendiház kebelében az új főrendiházi törvény rendelkezései értelmében kimaradó főrendiek közül egyszer s mindenkorra 50 tagnak megválasztása.

E választással az eddigi főrendieknek megközelítőleg $\frac{2}{5}$ része elveszti főrendiházi jogosultságát. Mint emberek: sajnáljuk a kimaradókat, mert nagy jogot, magasztos állást vesztenek. Mint politikusok azonban örülünk a reformnak. E naptól fogva a magyar nemzetnek is van számbavehető felsőháza, mely a politikát nem szeszélyből, nem sportból, hanem az egyes tagok állásának megfelelő nyomatékkal, a haza védelme körül ki-

tűnő érdemeket szerzett ősök emlékének megfelelő komolysággal egyedül a törvények szerint is független Magyarország jól felfogott érdekei szerint fogja üzni.

És nem szabad felednünk, hogy a kimaradó főrendiek joga nem szűnik meg véglegesen, hanem csak addig, míg az illetők vagyoni képesitetségeket ki nem mutatják. Szerezzék vissza a kimaradók az elpocskélt ősi vagyont, vagy kettőzzék, sokszorozzák meg — az egyedül nemesítő polgári munka utján — az idők folytán megszűkült ősi telket s a főrendiház kapui ismét fel fognak előttük nyitnattni, hogy ott, mint egykor őseik, a legmagasztosabb honfui kötelességeket teljesithessék.

A magyar főrendiházi tagság még mindig elég fényes cím arra, sőt épen a mostani reform után kétszeresen megérdemli, hogy elnyerésére — némi arisztokratikus előítéletekről lemondva — törekedjünk. Kimaradó főranguk! A pályabér kitűzve! — A pályatér nyitva! — Versenyezzenek!

(F—r.)

A „Pécs” tárczája.

Kirándulás az abaligeti barlangba.

— A „Pécs” eredeti tárczája. —

E lap hasábjain már ismételen olvasom egyesek lelkes felhívásait, életre való terveit s mi több egy „mecsek-egylet”-nek életbeléptetését, de sajnos, mind ez megint elnémult s csak mint egy derült napugráhatott perczig a borongós felleges időben. Pedig mily nemes, mily eléggé nem méltányolható egy eszme ez s mily kívánatos, testnek s léleknek egyaránt hasznos volna ennek mihamarábbi megvalósítása.

A bécsi büszke az ő Sofien-alpe, Huszaren-templ, Kahlenberg stb. nevezetes kirándulási helyére, a pesti sem marad vissza az ő Margitszigete, Svábhegye stb. számos ligetével, hová kényelm-s közlekedés, jó karban tartott utak, utmutató táblák vonzzák a főváros tepszedt légkörében satnyuló s üdülni vágyó, de a nap gondok által is tulcsigázott lakóst. Mi pécsiek, bár a természet ura benünket gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékek s pazarul regényes kirándulási helyekkel áldott meg, melyeknek közülünk, sajnos, sokan még sejtelmével sem bírnak, mégis csak a poros utcákra, sokszor élvezhetetlen sétatérre, néha nagy ritkán az üszögi erdőre vagy kopár Tettyére (egyszer egy évben) rán-

dulunk ki s mellőzzük azt a pár lépéssel távolabbi ritka szépségekben gazdag mecseki erdőt.

Ősakis egyes vállalkozóbbak ajkáról halani a Mecsek, mély-völgy, Demir kapu feletti szép kilátás, Kantavár, Remete-rét, Jakabhegy stb. helyek nagyszerűségét elragadtatva dicsérni, mi azonban csak egykedvű közönnnyel hallgatjuk ezt végig s gyorsan napirendre térünk felettük. Pedig ha tudnák, hogy eme, hogy azt ne mondjam lanyha egykedvűségük mitől fosztja meg őket, miket kénytelenek elengedni ok hian nélkülözni, sokan egészen másképp cselekednének.

Nem szándékom különben városunk eme kincsét, azok szépségeit esetelni, erre toltam gyenge volna, azt élvezni kell s ezen élvezet felülmul mindent azoknál, kik a természet nagyszerűségén lelkesedni s a mindennapiasságon felülemelkedni tudnak.

F. hó 7-én kora reggel jöttünk össze a sétatéren, társaságunkat pár lelkes férfi s hölgy képezte, égve a vágtyól a szabad levegőt élvezni. Még esend uralgott az egész város felett. Egy-egy szorgalmas munkás balagott munkája helyére, kipihenve fáradt tagjait. Megindultunk tehát s utunkat a szőlők közt nyugatnak véve, pár percz múlva a Bilics-völgyben voltunk. Az üdítő friss levegő a csulogányok báj zenéje közt ezen völgyön át csakhamar felértünk a Mecsek

délnyugati lejtőjére. Szinte észre az ember, mint éled itt új létre s kebleinket az ozonteljes balzsamos lég szokatlan vidám, őszinte benső öröme ébreszté. Ezen érzést nehéz volna leírni, fáj innét távozni is.

A most viruló ezernyi szebbnél-szebb virág, az első tavaszi zöldet feltárt lombok, a gyönyörű kilátás, a felkelő nap arany sugaraiiban csillogó távoli templomtornyok, az ébredő város moraja, szépet, érdekest helyez szemünk elé s a kellemes meglepetések s érdekes látványosságok láncolatából alig bontakozhatunk ki. Kedélyes csevegés közt folyton nyugatnak haladva egy jó óra alatt elértük az u. n. Remete rétet. Itt az egész erdő más színezetet ölt. A viruló bokrokat fejlődő fácskákat s kösziklák talajt egyszerre a magas erdő sötéte, a turebélyes fák impoans alakja s a hegyi könnyű léget az erdő hűvössége, a pompázó virágokat a páfrányok kellemes zöldje váltja fel. A tavaszi fuvalom a fák tetejét mozgásba hozva kellemes susogás tölti el s élénkíti meg az itt uralgó néma esendet, a nap sugarai csak gyéren törhetnek utat a sűrű lombokon. E jótékony árnyak védelme alatt mily kellemes a megpihenés.

Innét folyton északnak tartva a nagy erdőn át nemsokára elértük annak végét. A fák ritkulni kezdenek, északról világosodik s ime egy újabb meglepetés tárul fel sze-

POLITIKAI HIREK.

— A képviselőház hétfői ülésében befejezte a vízjogi törvényjavaslat részletes tárgyalását. Ugyanezen napon a főrendiház is ülést tartott, melyben a főrendiházi törvényjavaslat 22-ik §-a alapján a végrehajtáshoz szükséges egyes intézkedések megtételére kiküldött 21-es bizottság (elnöke Szilágyi József koronaőr) beterjesztette jelentését. A bizottság két névsort készített; egyet a főrendiházi jogosultsággal bíró családokról s egyet az ez idő szerint nagykorú s a 3000 frtnyi adócenzusnak megfelelő főrendükről. Ez utóbbi névjegyzék 8 hercegi családból 10 tagot, 57 grófi családból 152 tagot és 27 bárói családból 38 tagot, összesen éppen 200 örökös főrendi tagot foglal magában, kiknek száma a főpapokkal, kinevezett és választandó tagokkal együtt körülbelül 350-re fog szaporodni. Az érdeleyi mágnások birtokai szerint 14, a horvátországiak pedig 20 taggal lesznek képviselve. Említésre méltó, hogy 12 családból, névszerint a Zichy, Eszterházy, Széchenyi, Károlyi, Pálffy, Festetic, Batthyány, Andrássy, Erdődy, Desseffy, Apponyi és Draskovich családokból 80-on felül vannak a főrendiház tagjai. A főrendek által választandó 50 tagnak választása tegnap, pénteken viszonylagos többség mellett ejtetett meg.

— Az országgyűlés első ülésének a jövő hét közepén, valószínűleg 20-án legfelsőbb királyi kéziratot fog bocsátani. A második ülésnek egybehívásának napja még nincs megállapítva, de valószínű, hogy az szeptember utolsó napjainak egyikére fog esni.

— Az államháztartásikimutás szerint 1885. első évnegyedére (jan. 1-től márc. végéig) bruttó bevétel volt 70.484,721 frt 50 kr., bruttó kiadás 89.530,692 frt 35 kr. Az 1885. év I. negyedében a bevételek eredménye a kimutatás szerint 1.351,992 frt 17½ krral kedvezőtlenebb, ebből azonban

levonandó az állami javak eladásából nyert kisebb fedezet 2.589,406 frt 50 krral, minek tekintetbe vételével a bevétel eredménye a múlt év I. negyedéhez képest 1.234,414 frt 32½ krral kedvezőbb. Jelentékenyen kisebb kiadást mutat a közmunka- és közlekedési miniszteri tárca 2.029,461 frt 28 krral, mi onnan ered, mivel az 1884. év I. negyedében a budapest-zimonyi vasut építési költségeire 1.391,000 frt és a budapest-ujszönyi vasut költségeire 964 ezer frt fizettetett ki, mely kiadások a f. évnegyedben már nem fordultak elő. A fentebbiek szerint a folyó évnegyedben a bevételek kedvezőbbek voltak 356,506 frt 17 krral, minélfogva az 1885. I. évnegyedi kezelés mérlege a múlt év I. negyedéhez 1.593,920 frt 49½ krral kedvezőbb.

— A képviselőház keddi ülésében folytatott a szegedi kérvény tárgyalása. Herman Ottónak mult számunkban ismertetett határozati javaslatának támogatására felszóllaltak Orbán Balázs, Horvánszky Nándor és Helfy Ignác, ellene Horváth Gyula, Münnich Aurél előadó és Tisza Kálmán miniszterelnök. A ház [többsége a kérvényi bizottság véleményét fogadta el s a szegediek kérvénye a pénzügyminiszternek adatott ki.

A műcsarnok az országos kiállításon.

III.

Egy kiváló magyar művész és szakértő közlése a „Pester Correspondenz“-ben a kiállítási műcsarnokra vonatkozó közleményének folytatását és végét.

Peske Géza „Kemény dió“-ja bizonyára nem volt oly kemény héjjal ellátva, mint Margittay „Didó“-ja. Az előbbiben észrevesszük az egészséges bélt és izletes zamatot, míg a Margittay tárgya kemény dió marad, melylyel ő sehogyan sem tud megbirkózni. Műve egy monstruosus női alakot ábrázol lábszárak nélkül, ki az amputáció miatt kétségbe van esve, míg az orvosok erősen fogják derekát és biztatni kívánják, hogy nem hal bele. A mű feljebb a művész reputációjának fog ártani, míg egy egészségesebben keresztül vitt tárggyal helyre nem állítja az elvesztett művészi hitelt.

Feledinek „Két huszár“ című képe egy a színhangulatban, mint a megfigyelésben sok érdelemmel bír, de a rajzolást még meg kell tanulnia és kell, hogy technikai ügyességét is fokozza, mert pár év múlva ő is kilép a fiatalnak nevezett művészek sorából, a midőn követeléseink is nagyobbak lesznek és bírálatunk is szigorubb hangot öltend.

Gyulai Lászlót csak sajnálni lehet, hogy oly ritkán találkozzunk nevével, mert a most beadott „Betlehem járás“ cz. képében is sok szép van és ha tanári állása el nem vonná idejét a művészetől, bizonyára sok dicséretes gondolatot örökítene meg.

Frecskai László első kísérletét állította ki és épen azért semmit sem akarunk szólni a koponyátlan férfiúról és annak ijesztő lábszáiról.

Kármán Öljön „Vértanu“-ja ars brevis képével épen úgy vagyunk, mint hihetőleg a bírói bizottság lehetett, t. i. hogy jó szemét, (még ha kivételben nem is üti meg a mértéket és hogy az előbbien el ne legyen temetve, szemet hunyunk hiányai fölött és a mondottak igazságát látjuk a képben,) a mű előadási módorában és a művészetben nem bíráltunk.

Kacziáni képének címét még Somogyi képeire is hisszük alkalmazhatónak.

Ligeti Antal, ki a régi iskola híve és Markó tanítványa, „Capri szigetén“ cz. képét az olasz éghajlat ragyogó színezetében tünteti elő.

Ligeti elismert tehetségének teljes erejében mutatta be magát ismét s bár a Széchenyi Béla birtokában levő „Sahara pusztáján“-t tartották sokan egyik legjobb képének, a hol a palma-fa alatt nyugvó karaváncsoport kiváltképen művészi kompozícióról tesz bizonyosságot, mégis ez alkalommal beadott keleti tájképe nem áll előtte Capri szigetének.

Telepi Károly szintén két képpel van képviselve és mindkettő eltérően van cizmezve. Egyik Erdély határhegyeit ábrázolja, szép vonalakkal és erős színezettel; a másik egy kárpáti hegyszorosot tüntet fel vízeséssel. Ez utóbbinak hegyei nem teszik ránk azt a hatást, mintha annak tömörsége eléggé sziklaszerű volna. Lehet, hogy ezt a színe okozza, de így inkább agyaghegynek mondható. Ha azonban egyben úgy az öregebb, mint a fiatalabb művészek nézeteit osztom, akkor azt mondhatom, hogy jobb és háladatossabb volt titkári tollát ecsettel felcserélnie, mert minden újabb képe újabb és újabb haladást tanusít.

meink előtt. Egy regényes völgy, a közepén egy tiszta falucska égbe magasló nyárfától környezve; jobbra s balra az üdén zöldelő mezőkön szorgalmas falusi nép sűrű-forog, a mellettünk elterülő sűrűben a legelésző juhok csengettyűje hallható, mögöttünk szédítő magasságban a pécsi erdő borította hegyek . . . újabb szépségek, újabb élvezetek.

A főtúrról letérvén egy kis ösvényke vezetett nyugatnak, majd egy mély gödörbe értünk, melynek ágyában óriási sziklatömbök hevernek, mintha a titánok vetették volna bele elkeseredett harcuk középpontjába. Innét kiérve fakadó s a nem rég esett jótékony eső áldását dicsőítő vetések közé értünk, majd ismét egy kis erdőske balról s ime ismét egy újabb meglepetés, előtűnik a festői szépségű Abaliget vidékével, kirándulásunk eme végpontja. Még egy két lépés s a vendégszerető, valóban szeretetre méltó, kitűnő műveltségű plébános ur házában voltunk.

Ritka szívessége, előzékenység, kedves modora mindnyájunkat kellemsen lepett meg, csakhamar otthonosakká lettünk, tán saját házukban sem érezhettük volna magunkat jobban, mint itt. Rövid pihenő után az épen sz. misére készülő plébános ural a templomot tekintettük meg. Amily csinos, tiszta ez kívülről, ép oly példás rend s tisztaság honol belsejében és méltó, hogy az Ur lakjék benne. Az új szövetség vérmékküli áldozatját áhitat-

tal végig hallgatva s ez után magunkat kissé megerősítve elindulánk a plébános urhoz időközben érkezett vig kedélyű vendégekkel Abaliget legnagyobb nevezetességét a barlangot megtekintani.

A vendégeket kísérő kalauz előre menve, minket égő fátylakkal várt a nyílásnál. A plébánia háztól a barlang mintegy 600 lépésnyire van, elindulva tudtuk meg, hogy a barlang pár év óta tetemes változásokon ment át, mennyiben bejárata s utai sok költséget és fáradságot igényelt átalakítást nyertek. Előbb úgyszólván négykézláb kellett egyes helyeken áthatolni, míg ma kényelmes ösvény, hidak, lépcsők vezetnek benn s kevés fáradsággal végig hatolhatni. Az óriási rész eme átalakítás, láthatólag tevés körül természetesen a plébános urat illeti, segítve lelkes ügybarátok kezei által. Még mindazáltal igen sok tenni való volna, mi még több költséget nyelne el s ezért méltányos dolog, hogy eme természeti szépséget buzgó gondnokai a tatarozási s jó karban tartási költségek beszerzésére vasrácsu ajtóval zárták el, mi különben az előbb benne üzött vandalizmus miatt is szükséges volt s a látogatók részére belépti díjat határoztak. Egyik helybeli lap nemrég ez ellen kikelt, mi pedig azt mondjuk, hogy kár volt ezzel a buzgó rendező urakat sértegetni s a további lépésektől csaknem elriasztani, de azt

nem is kívánhatja senki, hogy ezen urak mások öröme, mulattatására, de tán tanulására is ama temérédek költséget saját zsebjökből fizessék. Felhozzák Adelsberget, hol hasonló díjakat fizetnek, mely tán meggyez az abaligeti 30 és 15 krral, melyet felmőttek s tanulók fizetnek. De meggyezendő, hogy Adelsberget sokan látogatják s sok kicsi sokra megy. Itt hasonló észrevételt tenni nem lehet. Ott kéjvonatok ezreket hoznak — itt pár vállalkozó kirándulón kívül senki sem jött eddig, amint tömegesebben látogatnák, azonnal le lehetne e díjjal szállítani felére is.

Megerkezünk a nyílás elé. Impozans látvány. Mintegy 1½ méter magas, ép oly széles nyílást vasrácsu ajtó zár el. Előli egy kis újonnan készült kertecske fenye s rózsabokorkákkal, felül sziklák s lombos erdő, előttünk az alagutszerű nyílás, belőle egy patakocskya önti bőven az üde vizet, rendezsen kristálytiszta, csak esőzészkor zavarodik meg. Vezetőnk elől megy, utána mi, egyesek egy-egy fátylajt kaptak. Először egy deszkapadló hidon hatolunk az előcsarnokba, alig 10 lépést téve, kanyarodik az út, a külvilágtól bucsut veszünk s megülnk a rettenetesség e honába. Előttünk setéség, jobbról balról szikla, cseppkő, felül szikla, melyről itt-ott nehéz cseppkő hullanak kalapunkra s mindennek a halványan világító fátylák ki-sérteties szint kölcsönöznek. De mi az, a mi

A tér, melyet eddig a festészetnek szenteltünk, annyira igénybe vette lapunk rovatát, hogy igazságtalanok volnánk, ha a szorászatnak szánt téréből akarnánk még többet is a festők részére foglalnunk.

A kiállított szoborművekről mindenek előtt azt kell megjegyeznünk, hogy soha sem volt még szobrászat annyira gazdagon számban és szép kivitelben képviselve, mint jelenleg. Itt találkozunk új nevekkel is, melyek dicsőségére válnak a véső heghiresebb foratónak.

Tilgner, kiről gyakran hallottuk, hogy magyar, de azt valóban csak most bizonyította be, midőn itt a magyar művészek körében megjelenni látjuk; őszinte nagy lelki örömkünkre szolgál, hogy ily sokoldalú és genialis művész, ki sokoldalúságában oly gyönyörűen ismerteti meg magát, magunkénak mondhatunk. Ott áll két humoreszk alakja: a „Bécsi bohóc” és „Fallstaff;” ott Brozik kiválóan hasonló és szép technikával készített arcképe; ott látjuk a gyöngédség netovábbjával befejezett színes női fejet, melynek egyedül baja és értéksökentője épen csak a szín, mely inkább viasz színűvé teszi és egy fodráz kirakataiban látható paróka-tartóvá alacsonyítja le.

A „Krokodilussal küzdő” és a „Delfinnel játszó gyermek” mindmegannyi izléssel készített szobor-csoport; nem is szólván Heller püspök és Szász Koburg Herceg emléksobráról, melynek bizonyára az veszi el szép hatását, hogy a márvány igen szürke.

Az istenben boldogult Huszár „Venusz”-át gróf Zichy Jenő megvásárolta és azt Budapest fővárosnak ajándékozta. A mű kompozíciója igen szép és szépségét emeli a hibátlan fehér márványban történt kivitel, mely a ritkább esetek közé tartozik, miután az első osztályú márványban ametist fészkek szokott előfordulni.

Ép oly kedvezően sikerült Engelnek „Ezsaiás”-a, mely egészen eltér a „Vadászat”-ot ábrázoló és Torwaldsen iskolájára emlékeztető kép modorától.

Lorány „Keresztény vértanuja” a női test szép arányát tünteti fel s bár a test simasága a kivitelben nem áll közel a való-

hoz, mégis lehetetlen a mű felett teljes elismeréssel nem nyilatkozni.

Még jobban meglep és kielégít Fényes Karoly „Hiúság” című, valóban antique-szerű műve; ezen alak minden ízében a noi szépség minden arányával bír. Üdvözljük a fiatal művészt, ki első találkozásával ily szép emléket vés a néző lelkébe.

Strobel sokoldalúságát igyekezett bemutatni. — Lotz Karoly „Berzsenyi mell-szobra” igen sikerült mű. — Zichy Jenő arcképén fél domborművében inkább az összeállítást, mint az arc hasonlatosságát kell megdicsérnünk.

Kiss György „Kis tolvaj”-a és „Gyilkos”-ától nem lehet ugyan távolról sem tagadnunk az anatómiai értelmiséget, de „Szamaritánus”-a is, mely legszebb műve, csak arról győz meg, hogy ő inkább a genre, mint a monumentalis szobrászat hívatott papja.

Nem úgy Zala György, ki „Mária Magdolna”-jában a legfenekletibb és a legklasszikusabb felfogást igazolta.

Szépek ugyan „Félső baba” csoportjai és „Blaháne” is, de az utóbbi inkább a színésznőt, mint a színésznő által képviselt alakot jellemzi.

Schefcsik és Gerenday Béla is állítottak ki szoborműveket, de egyik sem megkapó, sőt az utóbbi csak akkor érthető meg, ha a szemlélő azon fáradságot vette magának, hogy a címét elolvassa.

Bélujminiszteri rendelet.

Tapasztaltatván, hogy a fertőtlenítő anyagok készítése és árúbahozatala körül hamisítások és visszaélések történnek olyképen, hogy azokba a hatásos anyagnak a fertőtlenítés eszközlésére mulhatatlanul szükséges százalék mennyisége nem vejjuttatván, azok elég hatályos fertőtlenítésre nem is alkalmasak, az ily hamisításoknak és visszaéléseknek a jövőben lehető meggátálása czéljából a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi, valamint az igazságügyi miniszteriumokkal egyetértőleg az egy példányban idezárt szabály-

rendeletet bocsátottam bi, a mely a leggyakrabban használatban levő fertőtlenítő anyagok mindegyikére nézve egy a hatásos anyagnak százalék minimumát megszabja, valamint a készítés és elárúsítás közelebbi módosztatit és a fenforogható hatósági eljárást tüzetesen megjelöli.

Felhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy, tekintettel az ügynek közegészségi szempontból nagy horderejére és kiváló fontosságára, a fentemlített körrendeletemet törvényhatósága területén a lehető legszélesebb körben alkalmas és célravezetőnek mutató módon közzététetvén, az elősorolt intézkedések pontos foganatosítása és ellenőrizhetése iránt gyakoribb szemlék és ha szükséges, vegyvizsgálatok elrendelése által is saját ügykörében egész erélylyel járjon el. Budapest, 1885. évi ápr. 29-én. Tisza s. k.

* * *

Szabályrendelet

A fertőtlenítő anyagok készítése és elárúsítása, ugy az e körül tapasztalt hamisítások meggátálása iránt. A fertőtlenítő anyagok készítése és elárúsítása körül tapasztalt hamisítások meggátálása czéljából szoros mihezartás végett a következők rendeltetnek. Mindenki, aki fertőtlenítő anyagok elárúsításával foglalkozik, köteles azt a közegészségügyekre nézve fennálló első fokú hatóságnak bejelentni, ily bejelentés nélkül a fertőtlenítő anyagok elárúsítása tilos. — Köteles továbbá az ily anyagot elárúsító, készleteit tartalmazó edényein világos és könnyen olvasható felirat által megjelölni azt, hogy a készítmény az illető hatásos anyagból, például a carbolsavból hány százalékot tartalmaz? — Az elárúsító köteles továbbá azon edényre, melyben a fertőtlenítő szert a vevőnek adja, egy cédulát (vignett) átragasztani, amelyre fel legyen írva „Fertőtlenítő szesz tartalmaz X% . . . . . anyagot.” E tartalom valódiságáról az elárúsító felelős.

Járvány idejében megkívántató fertőtlenítő anyagokra nézve a következők rendeltetnek. A carbolsavas víz oldatának készítéséhez mindenkor a jegecedzett, vagy legalább az ugynevezett 100%-os carbolsav kereskedelmileg tiszta carbolsav használandó. Az oldat mindenkor 18 rész víznek és 1 rész carbolsavnak összevegyítésével és összerázásával állítandó elő egy, hogy az oldat okvetlen 5% carbolsavat tartalmazzon. A különféle carbolsavas keverékeknek, ugymint a Petric féle pornak, a carbolsavas méznek stb. szintén legalább 5% carbolsavat kell tartalmazniok. A clórmész legalább 20% hatásos chlort tartalmazzon.

Azok, akik jelen szabályrendelet főnebbi intézkedéseit vagy tilalmait megszegik, kihágást követnek el és 100 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők. Az említett elsőfokú hatóság tartozik a bejelentésekről, felelőség terhe alatt pontos nyilvántartást vezetni, az elárúsításra szánt fertőtlenítő anyagok minőségét ellenőrizni és az elárúsító ellen a kihágás miatti eljárást még akkor is megindítani, ha a hivatalos vizsgálat alkalmával vagy ennek alapján kitünik, hogy az elárúsításra szánt, vagy elárúsított hatásos anyag kevesebb % volt, mint a hogy az elárúsító ezt az edényre ragasztott cédulán jelezte. Budapest 1885. évi április hó 29-én Tisza s. k.

belül egy susog, oly syreni hangokat hallat, mintha tündérek távoli éneke volna? Hamar megtudtuk. Egy kis vizesés, melyet az említettetem patakoska képez, kellemes csaesogással töltvén be az üde léget.

Megyünk tovább, 10—100 lépésre egy leütött faczővek jelez valamit — mi ez, tessék megnézni, egy „függő hid.” Egy óriási kölap, mely fejünk felett függ, mindenütt apró, most képződő cseppkovekkel vegyest. A nagyokat s nagyobbakat mind elvitte s vandaliussal letördelte a látogató közönység, midőn a barlang még gazdátlan volt. Ismét egy hid, egy másik is, még egy karmadik, most meg 3—4 lépésnyire rögtönzött lépcsőkön fel megint egy kanyarulat, hat lépcső lefelé, ismét nevezetességek, egy-egy cseppkőcsoport orgonasípokát utánozva, megint hid, meg lépcsők felfelé, itt egy szöszék alakú kiálló sziklatömb. Ismét kanyarulat balra, itt az első nagyobb terem. Tetejét nem látni, oly magas. kár hogy magnesium sodrony, villanyos lámpa nem áll rendelkezésünkre, fáklyáink fénye oda nem hat. Innét lépcsőkön le, kanyarulat jobbra, itt óriási, időközben lezuhant szikladarabok fekszenek költői rendtelenségben, egymással a temérdek törmelékkel egy romhalmazt képezve. Istenem, ha most egy ilyen zuhanás utunkat elzárná, mi lenne belőlünk. Vezetünk mosolyog, bár a lehetetlenségek közé nem tartozik, de annyira biztos e barlag s olyannyira ki van próbálva, hogy ilyesmitől tartani nem kell.

Itt egy forrás bugyog a földből, amott egy emberi koponyához hasonló ködarab, ismét hid, kanyarulat, cseppkő, szikla, már 3/4 órája járunk benn, mikor érünk végére. Most vezetünk megáll: itt a pokol torka,

egy megmérhetetlen mélységű tó, környezve rendetlenül kiálló nagy kőcolossusoktól, egy felülről lefelé haladó keskeny nyílás, ezen át tovább haladni nem lehet, ennek kinyitása a közel jövő feladata. Ki tudja még, mily nagyszerű látványok várakoznak az érdeklő, fűrkésző emberi szemekre.

Miudent jól megzemlélve, vezetők fordulót vezényel, ellenkező rendben vissza. A kijövet már hamarabb ment, egyes szép helyeket megnéztünk ismét, futólag, lábunk azonban s éhes gyomruk kifelé ösztönzött s így 3/4 óra mulva ismét élvezhetük a szabad levegőt, a kék égboltot s a madárkák vig énekét. A benyomás, mit e természeti csoda bennünk keltett, nagyszerű s leirhatatlan.

Még egy barlangnak kell lenni ennek közelében, de ez hozzáférhetetlen, kár, hogy nincs költség ennek kinyitásához, amaz tán még érdekesebb lenne, mint emez, mivel emberi kéz azt nem devastálhatta.

Pár perc mulva kedves házi gazdánk takarodót fuvatót, házához mentünk, hol bő lakoma várakozott reánk. Ennek végén poharamknt üritettük a szorgos lelkipásztor egészségére, hisz ép ma ünnepelte születésének 41-ik évfordulóját: Adja Isten, hogy az egyház diszére még számos évekig éljen.

Ebéd után az abaligetii állomásra hajtattunk s másfél órai vasuti menet után ismét itthon voltunk. Képeztünkben még sokáig a természeti szépségekben s a látottak nagyszerűségén gyönyörködtünk, melyek oda maradó emléket véstek.

Bár többen, számosan élveznék ezeket, kevés fáradság itt bő élvezettel jutalmaz.

Hírek.

Erzsébet királyné Ő Felsége Mária-Valeria főhercegnő kíséretében hosszas németországi tartózkodás után a jövő hét folyamán Budapestre érkezik s két napig ott marad, hogy az országos kiállítást megzemlélje. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy ugyancsak a jövő héten a trónörökös-pár is Budapestre jár, hogy az országos kiállítást tüzetesen szemügyre vegyék. Egyesek kíváncsiak az első virágkiállítás, melynek határnapjával f. hó 14-ike tüzetett ki, egy héttel meghosszabbított, illetőleg: a trónörökös-pár óhaját fejtevé ki, hogy a virágkiállítást látni szeretné, a rendezőség a határidőt f. hó 20-ig meghosszabbította. Vilmos főherceg pedig hétfőn érkezett a fővárosba s a kiállítást annyira megtetszett neki, hogy kijelentette, hogy azt még egyszer meg fogja tekinteni.

Magas vendég. József főherceg — mint már jeleztük — f. hó 17-ikén, vasárnap d. u. 7 óra 21 perczkor érkezik Pécsre és valószínűleg 3 napon át fog városunkban tartózkodni.

Kitüntetett püspök. Ő Felsége a király dr. Kovács Zsigmond veszprémi püspöknek, valóságos belső titkos tanácsosnak és városunk diszpolgárának az egyház és a közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül az első osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

Alapító és tiszteletbeli tag. Sláby Ferenc püspöki helynök és nagyprépost 50 frttal az I. pécsi veterán és betegsegélyző egyesület alapító tagjai közé lépett. — Ugyanezen egyesületnek Seifricz István kanonok — mint tiszteletbeli tag — 10 frtot adományozott.

Előléptetés. Ő Felsége a király Franz Alajost, a pécsi katonai élelmezési raktár igazgatóját élelmezési gondnokká léptette elő.

Kitüntetett tanító. Ő Felsége a király Gacza János kölkédi reformatus tanítónak ötven éven át kifejtett tanítói működése elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Bökezü uraság. Freystadtler Vilmos somogy megyei birtokos uradalmi tisztikarából mindenkinek, ki az országos kiállításra fel akar menni, költségeinek fedezésére 100 frtot utalványozott és ezenkívül a fővárosban levő egyik palotájában öt szobából álló szállást bocsát rendelkezésére. E szép példa követésre méltó.

Gyászhir. Ballay Valér pannonhalmi főpáthelyt és szentszéki ülnök, Pannonhalmán végegyengülés következtében meghalt 82 éves korában. Temetése nagy részvét mellett 10-ikén ment végbe. A kitűnő egyházi férfi, városunk egyik régi polgári családjának sarja, 15 éves korában ment becsédes-klirikusnak. Aranymiséis pap volt s 68 év óta Benedek-rendű szerzetes. Áldás emlékezetén.

Halálozás. Wohlmuth Gyula f. hó 13-án reggel 5 órakor életének 35. évében meghalt. Temetése csütörtökön d. u. 6 órakor a szigeti külvárosban nagy részvét mellett történt.

Kegyeletes jótékonyág. A mult hét folyamán városunkban egy Steiner József nevű ember halt meg, a legnagyobb szegénységben, úgy, hogy szerencsésen özvégére egy krajczár sem maradt, melyből a temetési költségeket fedezhette s magának némi élelmet vehetett volna. E nyomort látva Grünbaum N. templomszolgá, ismerősei körében gyűjtést eszközölt, még pedig oly sikerrel, hogy nemcsak a holtat tisztességesen eltemethette, hanem még özvégének is juttathatott egy pár forintot. Grünbaum emberbaráti tette valóban ismerést érdemel.

Vigyázatlan lóvész. Dobszay István 17 éve segéd E. B. Nepomuk-utcai lakatosmesternél csütörtökön reggel 8 óra tájban Flobor-puskával, valószínűleg vigyázatlanságból Kubicek József 14 éves inast a műhelyben mellbe lötte. Kubicek azonnal gon-

dos ápolás alá vétetett és pénteken reggel már valamivel jobban érezte magát, mint előtte való nap. Élete — valószínűleg — megmenthető lesz.

Akadémiai élet. A pécsi jogakademia kebelében levő öslekor f. hó 13-án, szerdán tartotta meg bezáró közgyűlését. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után az egyes tisztviselők olvasták fel jelentéseiket. Az összes bevétel 243 frt 50 kr, és az összes kiadás 193 frt 3 kr volt. Szűnidei elnöknek Rónaky Kálmán, rendes tagoknak pedig Koszits Ákos és Tallián Andor választottak meg.

A budapest-pécsi vasút igazgatósága elhatározta, hogy a közgyűlésen a mult üzleti év eredményeül 2%¹⁰-ot, vagyis szelvényenként 5 frt 50 krt fog javaslatba hozni.

A lövődében május 10-én 550 lövés, 221 közlővész, 11 négyes és 2 szegélyes tüzetett. Az 1-ső díjat Schreiber Ferencz, a 2-kat Barnaky Gyula, a 3-kat Kaiser H. F., a 4-keket Port Tivadar nyerte.

Májális. A „Pécsi kath. legényegylet“ ifjusága az üszögbi erdőben levő hó (junius) 14-én a városi zenekar közreműködésével, tánczzal és énekek egybekötött nyári kirándulást rendez, melyre beletpti díj tagoknak 20 kr, nem tagoknak 30 kr. Jegyek előre válthatók az egyleti helyiségben. Rossz idő esetében a kirándulás 22-én tartatik meg.

Megszüntetett vasárnapi munkaszünet. A közmunka és közlekedésügyi miniszter f. hó 7-én 16099 szám alatt kibocsátott rendeletével a postahivataloknál vasárnap délutánra berendezett munkaszünetet eltörölte és elrendelte, hogy már f. hó 17-től kezdve a postahivatal vasárnap is, úgy, mint más napokon, délután is nyitva tartassék.

Lopás. Horvátics István szigeti külvárosi lakos bálics utcai istállójából szerdán virradóra két világos pejszínű, egyenlő nagyságú 16 markos, 3 és ¹/₂ éves lóval, melyekért tulajdonosuknak csak a napokban 280 frtot ígérték, ismeretlen tettesek elloptak.

Verhovay Gyula és Lajos fölmentve. Verhovay Gyula és Lajos sikkasztási bűnügyét kedden d. e. tárgyalta a kir. ítélő tábla IV. büntető tanácsa. Elnök volt Németh János, előadó Péterfy Domokos, szavazó bírák: Závodny Albin, Braidrows József és Malatinszky Lajos. Az ítélet következtözleg hangzik: A kir. ítélő tábla Verhovay Gyula és Verhovay Lajos vádlottakat az ellenük emelt sikkasztás büntetésének vádja és következményei alól — és Verhovay Gyulát az ellene első bíróságilag megállapított sajtórendtartás elleni vétség alól is felmenti, mert, mint az indoklás mondja, a kir. ítélő tábla vádlottak cselekményét, habár azon eljárásuk, hogy jótékonycélú adományokat hosszabb időn át visszatartottak, erkölcsileg megrovást érdemel, de a minden büntetthez és így a sikkasztáshoz is megkívántó szándék (dolus) hiányában büntetőjogi beszámítás alá esőnek nem találta.

Aradi Gerő, ki szintársulatával eddig Baján működött, mint a „Somogy“ írja, ma, szombaton tartja Kaposvárott az arónában első előadását.

Szomorú vég. Gillming Márton, a „Gillming Testvérek“ fővárosi börgyáros cég baltagja, városunk több tekintélyes családjának közel rokona hétfőn d. e. 11 órakor agyonlötöte magát. Vagyonos ember volt és testvérével Ferenczcel rendezett viszonyok között élt. Gyászos tetteinek oka minden valószínűség szerint az utóbbi időkben egymásután felnött korban elhalt 3 gyermeke halála fölötti érzett bánat. — Legyen neki könnyű a föld.

Érzékeny candidátus. Dr. Polányi Lajos, ki, mint mult számunkban megírtuk, a somogy megyei főorvosi választás alkalmával dr. Folly Hugó ellenében kisebbségben maradt, ezen alkotmányos országban különben épen nem szokatlan mellözést annyira zokon vette, hogy hazajött itt hagyva, Németországban akar letelepedni.

Palyázók figyelmébe. Ujvidék sz. kir. város törvényhatósága mérnöki állásra,

melylyel 900 frt évi fizetés és 100 frt lakbér van összekötve, továbbá állatorvosai állásra, mely 200 frt évi fizetéssel és 100 frt lakbérilletményvel díjazatik, pályázatot hirdet. A kellen felszerelt folyamodványok f. évi május hó végeig vagy Parcsetch Felix újvidéki főispánhoz, vagy a város tanácsához intézendők.

Élelmes és mégis pörlujárt távgyaloglók. Vasárnap Budapest és Gödöllő között nagy gyalgverseny rendeztetett, melyben összesen hárman vettek részt. A czélhoz elsőnek Halácsy Antal, másodiknak Stern Géza érkezett, kik ellen azonban óvás emeltetett, miután kitudódott, hogy a derék atléták az ut egy részét kocsin tették meg. A versenybizottság ez ügyben még az nap ülést tartott s miután a győztesek beismerték, hogy tényleg kocsin használtak, az illetőtől az érdemtelennül zsebre rakott díjak visszavétettek. Kár, hogy a távgyaloglás nem pünkösdi ünnepén rendeztetett. No de így is igazi pünkösdi királyság volt a két hős dicőségére.

Harkányban, mint lapunkat tudósítják, folyó hó 13-án fürdővendég volt 98, az átutazók száma pedig 197.

Halálos ítélet. Szívós Lajos szeghalmi (Békés m.) lakos, ki — mint annak idején megírtuk — Pataky János szeghalmi postakocsist m év december 29-én az országuton agyonlötöte és kirabolta — mint levelezőnk írja — a békésgyalui kir. törvényszék által halálra ítéltetett. A királyi tábla III. büntetőtanácsa a napokban jóváhagyta az ítéletet.

Ritka ügyességű lövő tart jelenleg mutatványokat Budapestén Solymosi Ede dohányutcai „magyar dalcsarnok“-ában. Az illető Ica Paine angol kapitány. Czélját úgy szolván sohasem téveszti el, legyen az golyó, dió, kártya közepe, vagy éppen a czeitábla éle. Mutatványaink vonzó erejét szerfeltet emeli azon körülmény, hogy azokban ritka szépségű neje is részt vesz. A kapitány neje kalapjáról lötött 2 üveggyolyót, azután a neje kezében tartott coeur asz-ból háromszor egymásután kilötöte pisztolyalva a szivet; egy póznára helyezett arany zseboráról lötött egy diót, annélkül az órának legkisebb baja történt volna, égy így lötött le neje fejéről is egy diót. Azután ő maga dobott két a levegőbe egyszerre két golyót, melyeket róptükben lötött le egymás után, végre egy amerikai ismétlő fegyverrel 17 egymásután feldobott üveggyolyót lötött le másodpercznyi időközökben, annélkül, hogy csak egyet is elhibázott volna.

Magyarosító megye. Nem régen megírtuk, hogy Zólyom megye a „Történelmi Társulat“ segítségének igénybe vétele után községeknek idő folytán elszávozodott neveit tömegesen visszamagyarosította. Zólyom megye példája, mint örömmel értesülünk, nem maradt követők nélkül, amennyiben Nyitra megye a mult hét folyamán szintén megkereste a „Magyar történelmi társulat“, hogy falvai eltöszodott neveinek magyárosítására segédkezet nyújtson. A társulat e czélból bizottságot küldött ki s Odeschaly herczeg már be is küldötte az általa ajánlott magyarosító neveket.

Tolnamegyei hírek. Szegzárdon a napokban tartott löosztályozás alkalmával az előzőleg összeírt 1065 lóból előállítottat 979, melyek közül 116 találatot alkalmassnak katonai szolgálattételre. — A beregi pusztán mult vasárnap este nagy tűz volt, mely alkalommal több száz szekér száma elhamvadt. — Gindly Rudolf tengeliezi gyűrbirtokosra auiért a lovai között kiütött ragályos betegséget nem jelentette be, a duna-földvári járás szolgabirája 300 frtnyi bírságot vetett ki. — Az első majálist Szegzárdon Steiner Ferencz alapítványi uradalmi tisztartó rendezte a batinaí erdőben.

Nemes tett. Elözö egyik számunkban emiltettük, hogy Kis-Tengeliczen Zichy Miklós kir. kamarás birtokán az istálló kigyuladt s a béreseknak 16 drb. tehene benn égett. A nemesszivű birtokos értesült a szegény embereket ért súlyos veszteségről és

minden elégett tehénért 70—70 frtot fizette-tett ki a szegény kárvallottaknak.

Hány izraelita van a világ? A legu-tóbbi népszámlálás alapján az „Aliaace Is-raelaité” összeállította a zsidók statisztiká-ját s e szerint az egész világon az 1883-ik év végén volt 7 millió zsidó, tehát épen anny-i, a mennyi Dávid király idejében. E 7 millió-ból esik Európára 5 millió, 200 ezer Azsi-ára, 80 ezer Afrikára, 1 és fél millió Ame-rikára. Európa államaiból legtöbb zsidó van Oroszországban 2,621000, ezután Osztrák-Magyar Birodalomban 1,375000, Németor-szágban 512000, Hollandiában 70000, Angli-ában 50000, Franciaországban 40000, Olasz-országban 35000, Spanyolországban 48000, Portugáliában 3000, Svédországban 2000, Norvégiában 300. Afrikában Algiriában, ta-lálunk legtöbb zsidót, továbbá Abeszinia-ban és a Zahara sivatagon, hol a kereskedést tartják tenn a keresztények és mohamedánok közt s végre Jeruzsálemben, hol 18000 izraelita lakik.

Végzetes kirándulás. A kövi bíró, több társával és egy kövi illetőségű Méhész János nevezetű híres orvvadászsal, folyó hó 7-én este, mint levelezőnk írja, kiment a her-czeg Lippe-féle dardai uradalomhoz tartozó „Halle” nevű erdőrézsze szarvast lesni. A kirándulásnak szomorú eredménye lőn, mert Méhész Jánost — ki már egy ily orvvadá-szat alkalmával roppant erejével az urasági erdőkerülőt este egymaga a fához kötö, ugy, hogy a megkötözött kényes helyzetéből csak reggel menekülhetett — két ismeretlen hely-ből és irányból jött lövés a földre teríté és Méhész nyomban meghalt. Az egyik lövés ágyékába, a másik homlokába hatolt. A szerencsétlenül járt Méhész fiatal özvegyet s egy árvt hagyott maga után.

A gulyásbusz Szudánban. Hazai iparunk egy szép sikeréről tanuskodik az, hogy egy fővárosi iparvállalat czikkéi kivitel tárgyát képezik nemcsak az európai nyugat felé, hanem a szudáni harczterre is. E kiviteli czikk nem egyéb mint nemzeti ételünk, a gulyásbusz, a mely egyéb konzervek közt Weisz Berthold és Mánfred fővárosi gyárából ezernyi métermázsza számára szállítatik ki az egyptomi kormány megrendelése folytán a szudáni harczterre. A mondott cég gyára az országos kiállítás nagy iparszarnokában a keleti kapuzat tornácában állította ki sok-nemű készítményeit. A ki az említett tor-nácba a déli kapun belépve befordul, ana-k azonnal szemébe ötlök egy gyönyörű hadisátor, körülülve águkkal és szőrő löve-gekkel, melyek konserváló szelenczéből és szalámi rudakból nagyon hatásosan vannak összeállítva. A sátor helyében gazdag vá-lasztékban vannak kiállítva e gyár sokféle s világhírű termékei. Mindennemű kolbász és rózsapirosságu szalámi, hordókban konzervált disznósr, mely oly tiszta és fehér, mint a most lehallott hó, konzervált szarvasgombák, leveshez való konzervek, beszótt hus, konzervált gulyás, konzervált paprikás csibék, konzervált füstölthús káposztával stb. E cég nagyszerű telepe a fővárosi kövágóhíd köz-vetlen közelében van. E cég sok ezer méter-mázsza árut szállít ki Angolországba, Fran-cziaországba sőt Alexandrián keresztül Su-dánba is és ilyen módon még a legtávolab-bi világreszekben is dicőséget szerez a magyar iparnak. A valódi magyar ételeknek e gyár izletes készítményei ugy a tropikus éghajlat alatt, mint nyugat Europa kikötőiben nép-szerűséget szereznek. A leghatározottabb ki-tüntetésben részesült e gyár az által, hogy a közös hadügyminiszterium gyártmányai kitü-nőségének igazságos méltatásul nagyon tek-intélyes mértékben juttatott neki részt a közös hadsereg leves és hus konzervumokban való szükségleteinek fedezésében. Ó Felsége a király az iparszarnokban való körmenete alkalmával nagy tetszéssel szemlélte e cso-portozott és kiváló örömét fejezte ki, midőn e gyár főnökeitől értesült arról, hogy gyár-tmányaik egészen szudánig vitetnek. „Nagyon örövendek, hogy ezt hallom” jegyezte meg a király, és ez valóban a legszebb kitüntetés, mely e merész vállalatot érthette.

Hová kerülnek a szerelmes levelek? Hogy a britannika szivarokban az emberek mindenféle tárgyat, mint szalmát, rongyot, haját, sőt vasszöveget is találtak, az nem újság, de hogy ily szivar — írja egyik leve-lezőnk — már a szerelmeskedésre is ve-temedik, azt soh'se hittem volna. Pedig ugy van. Miután a két első szivarból a fentjelzett portékákat kidobtam, a harmadikból egy ösz-szegöngyöt, vékony papírszelet jött napvi-lágra, melyen a következő sorok voltak: Kedves Tonika tutatom veled hogy tegnap estvel egy filrrelvél láttalak sétálni. Ha ezt még egyszer látom, tuttmeg hogy akkor feke szerelmünknek. De mert hiszem . . . Sajnos, több papír nem volt a szivarban, így tehát nem tudhattuk meg többet.

Az antwerpeni világkiállítás, mely a miénkkel egy napon, május 2-án nyílt meg, mint egy belga lap újságolja, négy esodálatos tárgy van egy külön osztályban kiállítva. Ezek négy élelmi czikk, melyek manapság Belgiumban már nem láthatók és nem kap-hatók: 1. Kenyér — hamisítatlan buzaliszt-ból. 2. Tej — oly állapotban, mint az a te-hénből kifejtett. 3. Vaj — állati zsiradék, vagy más oly tárgy hozzákeverése nélkül, a mely vajt lenne hivatva pótolni. 4. Sör — árpából, tartalmazván az egy hektoliterre szükséges fél kiló komlót.

Bismarck mint taktikus. A vas-kancel-lár egy darab idő óta különös előszeretettel foglalkozik a vámemelésekkel, melyek legin-kább Ausztria-Magyarozágot, a legkedvesebb szövetségest, s abban is leginkább a magyar kivitel sujtják. Minthogy a szerződések sze-rint az osztrák-magyar rozs, valamint a spa-nyol, mindaddig, míg e kedvezmény Spa-nyolország irányában fennáll, Németországba egy mark vám mellett vitetett be, a kan-czellár, hogy gabnavám-emelési kedvezenz ideáját megvalósíthassa, addig mesterkedett, míg sikerült Spanyolországot e kedvezmény-ről lemondásra bírnia s most már jövőre az osztrák és magyar rozs után 3 marka vám fog fizetenni, minek leginkább az orosz örül, mert így az előnyükre eddig fennállott vám-díjtételi különbség megszűnik. Nagyon valószínű, hogy kormányunk már legköze-lebb megtorló intézkedésekhez fog nyulni.

Vegyes hírek. Dr. Kohn Károly ügy-véd f. hó 17-én vezeti oltárhoz Szabadkán Ziffer Malvin kisasszonyt. — Kulán f. hó 5-én esküdött örök hűséget Rapp Fülöp (Ujvidékről) Fontányi Mariskának. — A szabadtikai általános takarékpénztár részvénytársaság önségélyő hitelszö-veket az aikat. — Zalamegye al-pénztárnoka Horváth Bálint meghalt 2-án hatvanhárom éves korában. Helyébe ideiglenes helyettesül a főispán Tomásics Sándor zalaegerszegi járási segédszolgabíró nevezte ki. — Kiss Manó honvédszázados és Bács-Bodrog megye alszámvevője meghalt 4-ikén Zomborban, 68 éves korában. — Hettes-himer Henrik kir. aljárásbíró 5-én vezette oltárhoz az új-szivaci református templom-ban Jordán Fanni kisasszonyt. — A z orosz nyelvnek a lengyelországi összes elemi iskolákba való behozatalára vonatkozó rendelet már megjelent az orosz hivatalos lapban. — Ausztria-Magyarorszá-gon az özvegyek száma 2 évvel ezelőtt 945,569 volt, kik közül csaknem fele, azaz 498,925 valamely iparág üzése által tartja fenn magát, 664 pedig saját vagyonából vagy nyugdíjából él. A többi 440 ezer foglal-kozás nélküli, vagy munkaképtelen. — A buda pesti protestáns országos árva-egylet árvaházát a múlt évben 17 növendék hagyta el. Az árvak létszáma az év végén 79 volt. A protestáns népiskotát 104 tanuló látogatta. Kiadós volt 13000 frt. Az egylet vagyona, mely a lefolyt évben 8159 frt 10 krral gyarapodott, 112,638 frt 61 kr. — A magyar dalcsarnok Budapesten Soly-mossi Elek vezetés alatt kedden nyílt meg, a közönség rendkívüli érdeklődése mellett. A vállalatnak Budapest megköltésére nagy hatása fog lenni. — Az országos kiállít-ás eddigelé 1,219,270 frt 63 krba került,

mely összeg fedezésére az ország 1 millió frtot szavazott meg. Ha a látogatók száma állandóan az eddigi arányban fog megma-radni, illetőleg növekedni, akkor a költségek — minden várakozás ellenére — fedezve lesz-nek. — A Tiszta Szegednél. Szolnoknál és Tokajnál rohamosan árad. Ugyanezt jelentik a Szamos és Maros folyókról is. — A belgák királya II. Lipót legközelebb tudatni fogja a hatalmakkal, hogy felvette a Kongó-állam uralkodójának címét. Az új áll-am központi igazgatása Brüsszelből fog tör-ténni. Lesz egy afrikai főkörmányzó és mel-lette 4 miniszter.

A pécsi sertéshizláló társaság heti tudósítása.

Felhajtás: 147 darab kövér, 6 félkövér, 219 1db sovány disznó, 546 db süldő.
Árak: kövér disznó, minőség szerint 41—42 kr klg.-kint. Félkövér 39—40 krajczár páronként — klg. páronként 45 klg. élet-súly leszámitásával. Sovány disznó — kr.
Süldők: — kr. klg.-kint élőszulban.
Kukoricza ár 6 frt 50 kr. mm.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1885. évi május hó 2-án tartott hetivásárról.

		100 kiló ára.
Buza:	) jó	9.20
	) közepszerű	9.—
Kétszeres:	) legalábbvaló	8.80
	) jó	7.50
Rozs:	) közepszerű	7.20
	) legalábbvaló	—
Árpa:	) jó	7.30
	) közepszerű	7.20
Zab:	) legalábbvaló	—
	) jó	7.—
Kukoricza:	) közepszerű	6.50
	) legalábbvaló	—
Széna		7.—
Szalma (mázas)		2.70
Hajdina (mázas)		1.30

VASUTI MENETREND.

A Budapest-Dombóvár-Üszöghi vonalon:

Budapestről indul a 302. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p	
Pécsre érkezik	d. u. 5 " 35 "
Pécsről indul	" " 5 " 55 "

Az Üszögh-Dombóvár-Budapesti vonalon:

Pécsre érkezik a 301. sz. vonat d. e. 10 ó. 15 p	
Pécsről indul	" " 11 " 05 "
Budap.-Kelentőre érkezik	" " 8 " 18 "

A Mohács-Barcsi vonalon:

Budapestről indul az 1. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.	
Pécsre érkezik	" 11. " este 7 " 45 "
Pécsről indul	" 1. " d. u. 5 " 46 "
Pécsről indul	" 11. " reggel 7 " 53 "
Pécsről indul	" 1. " d. u. 6 órakor
Barcsra érkezik	" 11. " reggel 8 " 10 "
"	" 1. " este 8 " 17 "
"	" 11. " d. e. 10 " 59 "

A Barcs-Mohácsi vonalon:

Barcsról indul a 2. sz. vonat reggel 8 ó. 20 p	
Pécsre érkezik	" 12. " d. u. 5 órakor
Pécsről indul	" 2. " d. e. 11 " 02 "
"	" 12. " este 7 " 21 "
Pécsről indul	" 2. " d. e. 11 " 17 "
"	" 12. " este 7 " 36 "
"	" 16. " reggel 6 " 10 "
Mohácsra érkezik a 2. " d. u. 1 " 54 "	
"	" 12. " éjjel 10 " 07 "
"	" 16. " reggel 8 " 55 "

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

Kis hirdetések.

Felvételnek a kiadóhivatalban
Nepomuk utca 10. szám alatt, a
posta mellett.

Fiatal ember a fő-utca közelében kü-
lön bejáratú szobát s egyut-
tal teljes ellátást keres. Szíves ajánlatok e
lap kiadóhivatalához intézendők.

Gyakorlott nevelő oktatásra ajánko-
zik. További felvi-
lágosítást ad a kiadóhivatal.

A legszebb és legjobb kiállítási emlék!

Arczképes zsebkezdők!

Ő Felségeik a király és királyné, ő fenségének
Rudolf trónörökösnek és Stefánia trónörökösének,
Gróf Zichy Jenőnek, valamint Matlekovics államtitkár-
nak arczképével és az 1885. országos kiállítás képe-
ivel ellátva

csak 20 krért

kapható egyedül csak

Polensky Gyula

uri dívat és fehérnemű üzletében

Budapest, Váci-utca 22-ik sz.

Ingek, nyakravalók, zsebkezdők, harisnyák, angol
és francia gyártmányok gazdag raktára a legolcsóbb árak
mellett.

A legszebb és legjobb kiállítási emlék!

5483

1885.

Arlejtési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága által folyó évi ápril
13-án tartott közgyűlésen 44/11384. szám alatt hozott határozat ér-
telmében az idej közezési munkálatok 16611 frt erejéig vállalat
útján lévén teljesítendő, a város tanácsa ezennel közhírré teszi,
miként a kérdéses közezési munkálatok zárt ajánlati tárgyalással
összekötött nyilvános arlejtés utáni bérbeadására határidőül folyó
1885. évi május hó 22. napjának reggeli 10 órája tüzetik ki, a
város gazdasági termébe.

Felhívotnak ennelfogva a vállalkozni szándékozók, miként
1000 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb május
hó 21-ig déli 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál nyújtsák
be, a szóbeli arlejtésen részt venni szándékozók ellenben a kitűzött
napon és helyen ugyanoly bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

Bővebb tájékozás végett köztudomásra hozatik, miként a
részletes feltételek Jilly Alajos gazdasági tanácsnok urnál a déle-
lőtti hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Pécssett 1885. ápril 25.

Pécs sz. kir. város tanácsa.

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és bútorszállító raktára
PÉCSETT, Ó-Pósta-utca 12-ik szám.

Mindenféle (saját gyártmányu)

politurozott, fényezett es konyha-butorok,
szőnyeges es vas-butorok,
tükrök s ablak függöny-tartók
raktárával.

Thonet-féle hajlított fáju nád
vagy fa-üfökejü székek eladása

Teljes stilszerű butorzatok, mindenféle asztalos munkák
és javítások elvállaltatnak.

Butor-csomagolás es szállítás minden irányban.

Árjegyzékek ingyen kaphatók.

3423

1885. v. égr.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Trixler Constantin pécsi lakos végrehajtatonak Babits György
és neje Német Teréz pécsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 300
frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a pécsi
kir. törvényszék területén levő a pécsi 2487. sz. tjkben felvett 4100
bszsz. szállóre 438 frtban az árverést ezennel megállapított kikiál-
tási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885.
évi június hó 10-ik napján délelőtt 10¹/₂ órakor Pécssett, a kir.
törvényszék telekkönyvi irattárában megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiállítási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsírának 10%-át
vagyis 43 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX.
t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov.
hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerévent
átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi
mártius hó 6. tartott üléséből
kiadta:

Visy Pál,

kir. törvényszéki jegyző.

1097

Új és átdolgozott képes kiadás

Brockhaus

Conversations-

LEXIKONJA

képekkel s mappákkal

Egy füzet ára 30 kr.

Egyes kötet ára 4.50. vászonköt. 5.40, bőrköt. 4.70

Négyeszet térképpel

240 füzet, vagy 19 kötetben

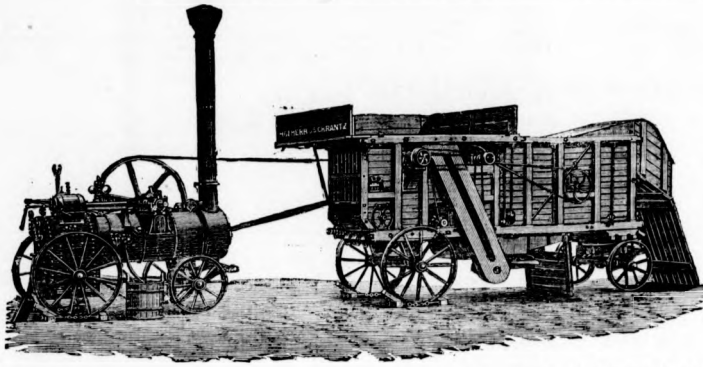

HOFHERR és SCHRANTZ

cs. kir. szabadalmazott
gazdasági gépgyára

Bécs,

X. Erlachgasse 26.

☐ Ajánlja saját gyártmányu gőzmozgonyait és gőz-cséplő-gépeit, új szabadalmazott panczélszeges dobbal és szétvető kovacsolt vasból készült cséplőkosárral, különféle nagyságokban, 2½ és 3 lóerejű gőzmozgonyok általi hajtáshoz, egyszerű, valamint kettős tisztító szerkezettel, ártoklyaszóval és szab. osztályozó hengerrel.

Meglepő nagy munkaképesség! Egy 2½ lóerejű készlet 10 munka óra alatt 150—180, egy 3 lóerejű készlet 10 munka óra alatt 220—250 kereszt gabonát, kevés szén és víz fogyasztás mellett tisztán kicsépel. — Ajánlják továbbá legtökéletesebb 6 és 8 lóerejű **gőzcséplő-készleteit** osztályozó hengerrel, ismert kitűnő és példás minőségben, **járgány-cséplő-készleteit**, konkolyválasztó gépeit, vetőgépeit, szecs-kavágóit és szabadalmazott széna-sajtóit.

☛ Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

RUSTON PROCTOR és TARSA

BUDAPEST, Nádor-utca 39-ik és 41-ik szám

☐ ajánlják világhírű és mindenütt a legelső díjakkal kitüntetett ☐

gőzmozgonyaikat

fa- és szénttűzelésre,

szalmatűzelő-

gőzmozgonyaikat

gőzcséplőgepeiket

legtökéletesebb szerkezetben

és legújabb

lényeges javításokkal

ellátva,

leszállított áron és a legelfogadhatóbb fizetési feltételek mellett.

Továbbá: járgány-cséplőkészleteit, malmokat, valamint mindennemű gazdasági gépeket s eszközöket.

☛ Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. ☛

1067

Képviseelő Pécssett:

H a b e r é n y i P á l

P A C H E R E

PÉCSETT,

Széchenyi-tér 17-ik számú bazár alatt.

Ajánlja dusan felszerelt

n a g y v á l a s z t é k u r a k t á r á t

a legjobb minőségű női és férfi utazó bőröndökből, utazó kézi táskák és nyakba vető táskákból, Plaid szijakból

utazásra teljesen berendezett kézi táskákból

utazó tükrök, haj, ruha és fogkefékből mindennemű fésűkből, szarv és teknősbéka hajtűkből, divatos melltűk, nyakkendők, tűk és medálionokból, ing és manchett gombokból, női legyezőkből, esőernyők és férfi napernyőkből, sétatálcákból, utazó tentatartókból, mindennemű illatszerek és szappanokból, fogpor, fogszappant és szájjvizcekből, pomade és hajolajokból, **élezes** női kézi kosarokból, szódavizkészítő gépekből, hintaágyakból, zink gyermek kádakból, nagy fürdő és ülő kádakból és gumi labdákból ☛ a legjutányosabb gyári árakban. ☛

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER E.